

LIDER

لیدر

نچہ ایلدہن سونرا، دالیمبا باخمادان، تزمجه خیوانا چیخمیشدیم. ائله بیر خیابانا کی، میتینقلرینین سسی، بیر شهری، بیر اولکهنی حرکتہ گنیر میشدی .

بیر زمان بوش اللر، بیر شئیہ بند اولموردو. اونلاری کیمسه سایماز ایدی.

بوغولمویلار هر بیر کول-کوسا ال آتیردیلار. آنجا "هنچ کیملر" دن بیرسی چیخیب، یازیقلارا بیر لیدر لازیمدیر. چونکی اونلار یازیقدیلا "دندی" .

اونون سوزو اورکدن خبر وئریب اوریه یاتدی. بیرسی ده تاپیلدی. ائله او "هنچکیم" -لردن. کوخا، آلقاق، آغزی گئن. یونوب-یونولمامیش.

قالین ساققالی. و جامات لیدئر ساهابی اولدو. یادا دوزو، لیدر جماهاتا ساهاب اولدو .

اونلار حیس اندیردیئر جهنمدن قورتولوبلار. چونکی لیدر یولو اونلارا آچمیشدی. "هئج کیملر" حیس اندیردیئر "بیرکیم" اولوبلار. بیرکیملر ده حاکم اولوبلار. یالنیز حیس اندیردیئر. چونکی کیمسه نین دوشونمیه زامانی، گوجو یوخودو. هر نه وار ایدی "بیرکیم" -لیک حیس ایدی کی، جوشوب داشیب آخیردی .

هامی بیر انایین حالا دوشموشدو. ائله بیل کئفلنیب مایماقلاشمیشدیلار .

"محکوملار حاکم اولوبلار" - اؤز-اؤز لرینه دئدیئر. و شهره ساری باخدیلار .

آز ادلیق یولو یوخاری خیاباندان آشاغی خیابانا آچیلیردی. اورتا خیوان چوخ دلیک-دئشیک و داش-کسسکی ایدی. من آخسایا-آخسایا اوندان گنجیردیم. او، هامی یوللارین قوووشاغی ایدی .

لیدر اوتولو پالتاردا خالق یوخاری-آشاغی خیوانلارا چکیردی .

او، کی، بیر کتیل اوستونده دورموشدو، گوجلو ایتی دیشلرینین آراسیندان :

"بو خیوادا هامی آزاد دولانا بیئر..."- باغیردی .

چوخ دانیشیقدان سونرا، خالق اونون سوزونو برک آلقیشلادی .

لیدر آشاغی یئنیب میدانین باشقا بوجاغینا گئتدی. خالق کتیلی تابوت کیمی علی اوستونده آپاریردی. و هر دن-بیر اوندان سورقو- سوال اندیردی .

انلکی کتیلین یئرینی برکیتدیئر لیدر چیخدی یوخاری، اوزونه احاطه لی، کله-کؤتور بیر سسله کی، آدامین توکلرینی باشیندا بیز-بیز ائلیردی، دئدی :

،،اما، اما يالنيز منيم ايز نيمله ... آيدين اولدومو؟"

هامی اونون سؤزونه گوهنه رک :

"هيه، آيدين دير" -دندی. و داها اوجا سسله اونو آقیشلا ديلار .

سونرا اونلار ليدرين امری ايله کی، «تأمين نامه سوروشون !"

سئل-سو کیمی شهرين خياوانلارينا آخديلار، و هر کيم کی، "يوخ!"
جاواب وئردی، اؤزلری ايله آپار ديلار .

اوج دسته نين قورخولو نريلتی سی، هر یئری توتوموشدو :

"ياشاسين !"

"کيم؟"

"ليدر يميز !"

"هو...ر...آ !"

بو هورا-لار لا حيس ائدير ديلر ليئرله بار ابار نوح عمرو تاپاجاقلار. و
تاپميش ديلار! ليدرين ايزيني اولمادان کيمسه نفس چکميردی! و ايندی ايسه
چکه بيلمير!

پنجرەدن ائشییە باخیرام، ھاوا بولدلو توتقون دور .
آریلار ویززا-ویزز سالییلار. آسفالتین اوستوده جندکلرین دؤوره سینە
دولانیلار!

A.Elyar

Lider

Neçə ildən sonra, dalıma baxmadan, təzəcə xiyavana çıxmışdım. Elə bir xiyabana ki, mitinqlərinin səsi, bir şəhəri, bir ölkəni hərəkətə gətirmişdi.

Bir zaman boş əllər, bir şeyə bənd olmurdu. Onları kimsə saymaz idi. Boğulmuyalar hər bir kol-kosa əl atırdılar. Anca "Heçkimlər"dən birisi çıxıb „yazıqlara bir Lider lazımdır. Çünki onlar yazıqdılar“-dedi.

Onun sözü ürəkdən xəbər verib ürəyə yatdı. Birisi də tapıldı elə o "Heçkim"-lərdən. Koxa, alçaq, ağzıgen.

Yonub-yonulmamış. Qalın saqqallı. Və camaat Lider sahabı oldu. Yada düzü, lider cəmahata sahab oldu.

Onlar hiss edirdilər cəhənnəmdən qurtulublar. Çünki Lider yolu onlara açmışdı." Heçkimlər" hiss edirdilər "Birkim" olublar. Birkimlər isə hakim olublar. Yalnız hiss edirdilər. Çünki kimsənin düşünməyə zamanı, gücü yoxudu. Hər nə var idi "Birkim"-lik hissi idi ki, coşub daşib axırdı.

Hamı bir ənayın hala düşmüşdü. Elə bil keflənilib maymaqlaşmışdılar.

„Məhkumlar hakim olublar“- cəmaət öz-özlərinə dedi. Və şəhərə sarı baxdılar.

Azadlıq yolu yuxarı xiyabandan aşağı xiyabana açılırdı. Orta xiyavan çox dəlik-deşik və daş-kəssəkli idi. Mən axsaya-axsaya ondan keçirdim. O, hamı yolların qovuşağı idi.

Lider ütülü paltarda xalqı yuxarı-aşağı xiyavanlara çəkirdi.

O, ki, bir kətillik üstündə durmuşdu, güclü iti dişlərinin arasından :

“Bu xiyavanda hamı azad dolana bilər..”- bağırdı.

Çox danışdıqdan sonra, xalq onun sözünü bərk alqışladı.

Lider aşağı yenib meydanın başqa bucağına getdi. Xalq kətili tabut kimi əli üstündə aparırdı. Və hərdən-bir ondan sorqu- sual edirdi.

Eləki kətlin yerini bərkıtdilər Lider çıxdı yuxarı, özünə əhatəli, kələ-kötür bir səsle ki, adamın tüklərini başında biz-biz elirdi, dedi:

„Amma, amma yalnız mənim iznimlə ... Aydın oldumu?“

Hamı onun sözünə güvənərək :

“Həyə, aydıdır“ -dedi. Və daha uca səsle onu alqışladılar.

Sonra onlar Liderin əmri ilə ki, “Təmin namə soruşun!”

Sel-su kimi şəhərin xiyavanlarına axdılar, və hər kim ki, "yox!" cavab verdi özləri ilə apardılar.

Üç dəstənin qorxulu nəritisi, hər yeri tutmuşdu:

„Yaşasın!“

„Kim?“

„Liderimiz!“

„HU...r...a!“

Bu hura-larla hiss edirdilər Liderlə barabar Nuh -ömrü tapacaqlar. Və tapmışdılar! Liderin izini olmadan kimsə nəfəs çəkmirdi! Və indi isə çəkə bilmir!

Pəncərədən eşiyə baxıram, hava buludlu tutqundur.

Arılar vızza-vızz salıblar. Asfaltın üstündə cəndəklərin
dövrəsinə dolanırlar!

آ. ائلیار

لیدر

بعد از سالها، تازه قدم به خیابان گذاشتم. بدون اینکه به پشت سرم نگاه کنم. به خیابانی که فریاد متینگهایش مردم یک شهر و یک سرزمین را به حرکت درآورده بود.

زمانی بود، که دستهای خالی به جایی بند نبودند. آنها هیچ جا به حساب نمیامدند. برای اینکه غرق نشوند، به هر خس و خاشاکی چنگ میزدند.

بالاخره یکی- از هیچ بودگان- پیدا شد و گفت:

"نگونبختها به لیدر نیاز دارند. چون نگونبخت اند."

سخن اش مقبول دلها شد و به کرسی نشست. یکی هم پیدا شد. از همان هیچ بودگان. چاق و خپله و دهان گشاد. نتراشیده و نخراشیده. با ریش و پشمی انبوه.

و جماعت صاحب لیدر شدند. و یا به درستی او صاحب آنها شد.

حس می نمودند از جهنمی که در آن گیر کرده بودند، رها شده اند. چون لیدر راه را به روی آنها گشوده بود. هیچ بودگان احساس میکردند کسی شده اند. و کسان حاکم. فقط احساس میکردند. چون احدی وقت و قدرت تفکر نداشت. هر چه بود تنها احساس جاری "کسی شدن" بود.

همه در حال و هوای عجیبی به سر میبردند. انگار مست و منگ بودند. و کیفور.

با خود گفتند:

"محکومین حاکم شده اند."

و به شهر نگریستند.

راه آزادی، از خیابان بالایی، به سوی خیابان پایینی باز میشد. خیابان وسطی خیلی درب و داغون، و پر از کلوخ و سنگلاخ بود، که من لنگ و لنگان از آن میگذشتم؛ و میدان تقاطع همه ی راهها بود.

لیدر با لباس اتوخورده و مرتبی که به تن داشت، جماعت را به خیابان بالایی و پایینی رهنمایی میکرد.

او که بر روی چهار پایه ای ایستاده بود، از میان دندانهای تیز و نیرومنداش فریاد زد:

" در این خیابان همه آزاد اند که گردش کنند... "

و درخاتمه ی پرگویی ها، جماعت سخن او را با هلهله و شادی باشکوهی تأیید کردند.

او بعد پایین آمد و رفت به گوشه دیگر میدان. جماعت چهارپایه را مثل تابوت جلوی او روی دست می بردند. و گاهاً سئوالهایی از او میکردند. چهارپایه را که روی زمین سفت کردند، لیدر رفت بالای آن و مسلط بر خود با صدای خشنی که مو بر تن راست میکرد گفت:

" اما، اما فقط با اجازه من! ... روشن شد؟ "

مردم خیلی با افتخار و اطمینان گفتند:

"آری، روشن شد".

و باز هم بلندتر و پرهیجان تر، از نطق او استقبال نمودند.

عاقبت آنها با فرمان لیدرکه " بدنبال اجازه نامه بگردید! " مثل سیل روانه خیابانهای شهر شدند و هرکس را که «نه!» « جواب میداد با خود بردند!

نعره های وحشت انگیز سه گروه از جماعت در فضا پیچیده بود:

"زنده باد!"

"کی؟"

"لیدرمان!"

"هورا!"

با این هوراها احساس میکردند خود و لیدر عمر نوح مییابند! و یافته بودند!

بدون اجازه لیدر نفس نمی کشیدند! و حالا هم نمی کشند!

از پنجره به بیرون نگاه میکنم، هوا گرفته و ابری ست. روی آسفالت خیابان، زنبوران با وز-وز سنگینی دورلاشه ها می چرخند.